

Uddannelsesstrategi for Bornholm

- et helhedsorienteret perspektiv

Center for Job, Uddannelse og Rekruttering/
Udvalget for Job, Udvikling og Fritid

FORORD

Af Udvalgsformand, Erik Lund Hansen, Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en hovedvision om 42.000 indbyggere på Bornholm i år 2028. Til at understøtte denne vision er der udarbejdet 6 visionsspør, bl.a. at der skal skabes 1.000 nye jobåbninger. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget har i relation til visionen vedtaget en række langsigtede mål, bl.a.:

- Bornholm vil øge rekruttering og tilknytning til øen
- Bornholm skal sikre høj kvalitet i uddannelser og lærepladser
- Bornholm er rammen om et attraktivt studiemiljø

For at muliggøre visionen og de langsigtede mål er det nødvendigt med kvalificerede medarbejdere og at Bornholm opleves attraktiv og kan danne rammen om det "gode liv". Gode uddannelsesmuligheder er en forudsætning for dels kvalificerede medarbejdere og for dels at kunne fastholde og tiltrække unge og familier.

Derfor er der udarbejdet en helhedsorienteret uddannelsesstrategi for Bornholm som både giver udsyn og indsigt! Strategien vil medvirke til at løfte uddannelsesområdet, styrke det "gode" ungeliv og skabe yderligere vækst for de bornholmske uddannelsesinstitutioner, virksomhederne og det bornholmske samfund generelt. Strategien søger at finde nye veje til at benytte øens særlige muligheder og styrkepositioner, fx demokrati, innovation og grøn dannelse med udgangspunkt i Folkemødet, innovative iværksætttermiljøer og Bright Green Island-strategien. Strategien er bygget op om fem fokusområder.

Strategien er lavet i fællesskab – og i fællesskab skal øens fulde potentiale på uddannelsesområdet udfoldes.

God læse- og arbejdslyst!

FOKUSOMRÅDE 1: SAMMENHÆNG FRA GRUNDSKOLE TIL UNGDOMS- OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Helt fra fødslen, via daginstitutioner og igennem grundskolen formes og dannes vores unge mennesker og dermed også fundamentet for valg af uddannelse og karrierevej. De unge skal styrkes i "livs-vejs-læring" som forudsætning for - gennem hele livet - at træffe bevidste og reflekterede valg.

Det ønsker vi at opnå: Bornholm har skabt en ny tilgang til uddannelses- og karrierevejledning allerede fra grundskolen og for unge, som skaber grundlag for reflekterede valg ift. uddannelse

- ✓ hvor der er udviklet et uddannelses- og karrierevejledningstiltag, med udgangspunkt i grundskolerne, uddannelsesinstitutionerne, Ungdommens Uddannelsesvejledning og bornholmske virksomheder.
- ✓ hvor indsatsen er rummelige og har fokus på at understøtte forskellighed i karrierevejene - da den lige vej kan være skæv!
- ✓ hvor de bornholmske unge (og forældre) er introduceret til *hele* uddannelsesområdet.

Vi har derfor særligt fokus på:

- ❖ at der arbejdes med en udvidelse af talentbegrebet – da alle har et talent, der skal findes, kultiveres og bringes i spil.
- ❖ at understøtte de unges fritidsliv i form af sport, kultur, frivilligt arbejde, fritidsjob, osv., som en vigtig del af livs-vejs-læringen.
- ❖ at styrke den uddannelsesforberedende indsats og skabe bedre mulighed for at følge og støtte udsatte unge i længere tid, så de fastholdes i uddannelse eller guides til beskæftigelse.
- ❖ at sikre tilknytning til Bornholm for bornholmske elever og studerende, der tager hele eller dele af deres uddannelse uden for øen.

FOKUSOMRÅDE 2: ET ATTRAKTIVT UDBUD AF UDDANNELSER SKABER UDVIKLING OG VÆKST

Udbuddet af uddannelser påvirker bl.a. Bornholms muligheder for at tiltrække og fastholde unge på øen. Desuden påvirker tilgængeligheden til uddannelser også de bornholmske virksomheders muligheder for at rekruttere kvalificerede medarbejdere. Udbuddet af uddannelser er afgørende for fortsat udvikling af og vækst på Bornholm. Bornholm har mange naturlige og unikke styrkepositioner, som skal bringes i spil.

Det ønsker vi at opnå: Bornholm er kendt for et bredt udbud af uddannelser, der styrker øens attraktivitet, udvikling og vækst

- ✓ hvor udbuddet af uddannelser afspejler efterspørgslen og hvor øens stedbunde kvaliteter bringes i spil.
- ✓ hvor der er skabt stor synlighed omkring uddannelses- og samarbejds muligheder på Bornholm.
- ✓ hvor de bornholmske uddannelser tiltrækker elever og studerende udefra til øen.

Vi har derfor særligt fokus på:

- ❖ tiltrækning, fastholdelse og udvikling af nye uddannelser med afsæt i øens unikke potentialer. Synlighed på det unikke ved, at Bornholm er et helt samfund i miniformat, herunder ifm. at udnytte de teknologiske muligheder bedst muligt. Hvor der også er fokus på den tværprofessionelle tilgang, og hvor studerende vil opleve både det meget specialiserede, men også det generelle (særlige bornholmske fokusuddannelser).
- ❖ at anvende Bornholms naturrigdom som en del af børn og unges læring og som en del af en grøn dannelse.
- ❖ fastholdelse og tiltrækning af elever og studerende til Bornholm.
- ❖ styrket samarbejde med erhvervslivet, bl.a. med henblik på afdækning af praktikmuligheder og virksomhedernes uddannelsesbehov.

FOKUSOMRÅDE 3: EN ATTRAKTIV UDDANNELSES- OG STUDIEØ – VI SKABER ATTRAKTIVE RAMMER

Uddannelser og studiemiljø påvirker de unges valg af uddannelses- og studieby. Et attraktivt studiemiljø er afgørende for at kunne fastholde og tiltrække unge til Bornholm. Et attraktivt studiemiljø skal være nærværende i hele unge-livet, på uddannelsesstederne, i de unges fritid og i de boliger som er tilgængelige for de unge. Det vil være centralt at styrke og synliggøre Bornholms position som en attraktiv uddannelses- og studieø i bestræbelserne på at udfolde øens fulde potentiale.

Det ønsker vi at opnå: Bornholm er kendt som en attraktiv uddannelses- og studieø

- ✓ hvor vi tilbyder en samlet og attraktiv løsning med uddannelse og studiebolig samt rige muligheder i fritids- og kulturlivet.
- ✓ hvor unge dannes, men også hvor unge danner og skaber Bornholm.
- ✓ hvor uddannelser og rammerne for et godt studieliv gør det attraktivt for elever og studerende udefra vælger Bornholm.

Vi har derfor særligt fokus på:

- ❖ at skabe tilgængelighed til og synlighed på de bornholmske tilbud til unge elever og studerende.
- ❖ udvikling af kultur- og fritidstilbud til unge - tilpasset de unges levemønstre.
- ❖ udvikling af attraktive og aldersdifferentierede mødesteder for unge – som ramme for nye fællesskaber.
- ❖ at understøtte etablering af attraktive ungdomsboliger og studieboliger (uddannelsesniveau differencerede).
- ❖ det skal være let for elever/studerende at blive en del af nye fællesskaber. Understøttelse af elev- og studenterdrevne aktiviteter der skaber nye fællesskaber på tværs af uddannelser.
- ❖ etablering og synliggørelse af studiejobs og praktikmuligheder for unge.

FOKUSOMRÅDE 4: LIVSLANG LÆRING OG KARRIEREMULIGHEDER FOR DEN ENKELTE

Nøglen til fortsat vækst på Bornholm er tilgængeligheden af kvalificerede medarbejdere på Bornholm. Derfor er løbende uddannelse og opkvalificering et væsentligt fundament for varig beskæftigelse – og ikke mindst for øget indsigt og livskvalitet for den enkelte.

Det ønsker vi at opnå: Bornholm er ”Danmarksmester” i opkvalificering af medarbejdere og livslang læring

- ✓ hvor der er let adgang til rådgivning om økonomisk støtte og uddannelses- og karrieremuligheder.
- ✓ hvor der er skabt stor synlighed om opkvalificering via efter- og videreuddannelse – både blandt virksomhedsledere og arbejdstagere, uanset uddannelsesniveau.
- ✓ hvor Bornholm går nye veje som test-ø for nye tværgående efter- og videreuddannelser og for livslang vejledning.

Vi har derfor særligt fokus på:

- ❖ synliggørelse af opkvalificerings- og uddannelsesmuligheder på Bornholm, herunder lettere adgang til realkompetencevurderinger af medarbejdere.
- ❖ tiltrækning og fastholdelse af kurser og uddannelser, herunder efter- og videreuddannelse, målrettet den enkelte og erhvervslivets behov.
- ❖ synliggørelse af de gode historier og videndeling på tværs af virksomheder.
- ❖ udnyttelse af de teknologiske muligheder til styrkelse af fleksibel uddannelse og opkvalificering
- ❖ bedre adgang til rådgivning om økonomisk støtte til opkvalificering af medarbejdere, herunder om tilskudsmuligheder fra kompetencefondene.

FOKUSOMRÅDE 5: SAMARBEJDE MELLEM KOMMUNE, UDDANNELSE OG ERHVERVSLIV

Uddannelsesinstitutionerne, erhvervslivet og kommunen kan alle høste fordel af et tæt samarbejde. Samarbejde mellem elever/studerende og virksomheder, såvel private som offentlige, tilfører gensidigt ny viden, skaber synlighed, netværk og bedre rekrutteringsmuligheder. Bornholms størrelse er her en styrke.

Det ønsker vi at opnå: Bornholm er kendt for det gode samarbejde og de mange muligheder

- ✓ hvor der er skabt én samlet indgang for virksomheder, studerende, uddannelses- og vidensinstitutioner.
- ✓ hvor der er skabt stor synlighed omkring uddannelsesmuligheder på Bornholm.
- ✓ hvor samarbejdet imellem kommunen, uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet, har fokus på inddragelse af studerende, undervisere og forskere.

Vi har derfor særligt fokus på:

- ❖ at synliggøre mulighederne for samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne (elever, studerende og forskere) kommunen, de bornholmske virksomheder, kulturinstitutioner samt uddannelsesinstitutioner uden for øen.
- ❖ at synliggøre "de gode historier" og de unikke/stedbundne forhold på Bornholm.
- ❖ at styrke mulighederne for midlertidig indkvartering for elever/studerende/forskere, der samarbejder med de bornholmske virksomheder og/eller kommunen i afgrænsede perioder.
- ❖ mulige synergieffekter af, at de fleste uddannelser nu er samlet på én adresse.

STRATEGIEN: IMPLEMENTERING

Det er Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget (JUFU) der har taget initiativ til denne strategi, som er udarbejdet i tæt sammenspil med Referencegruppen, som består af en række nøgleaktører på uddannelsesområdet på Bornholm.

Som nævnt indledningsvist, skal uddannelsesstrategien understøtte kommunalbestyrelsens visionen om 42.000 indbyggere på Bornholm i 2028 og ligeledes understøtte visioner fra Bright Green Island-strategien.

JUFU og aktørerne i referencegruppen har taget fælles ejerskab til strategien, som skal operationaliseres i en fælles handleplan, der løbende skal opdateres. En fælles handleplan skal netop sikre at strategien omsættes til handling – til fælles bedste for Bornholm. I handleplanen skal det præciseres, hvordan de strategiske indsatser organiseres, herunder hvem der har ansvaret for og hvordan den pågældende indsats vil blive finansieret.

Arbejdet med handleplanen er sat i gang, og det forventes at handleplanen ligger klar medio 2019.